

Michal Just PRAHA PODBÍZIVÁ

Čtyřicet let komunismu Prahu naštěstí alespoň částečně zakonzervovalo. Socialističtí návrháři se spokojili s několika megalomanskými stavbami a k plánovanému boření Žižkova ani Smíchova nestačilo do důsledků dojít. Tak se zachovala ona magická, tajemná tvář Prahy první republiky i přelomu století, tvář navrstvená staletími, tak jak ji viděl Ripellino. V oné bizarnosti a všehochuti je krása. Krása je v odloupnuté omítce, jejíž obrys provokuje mocně imaginaci, vůně je v jemném sklepním zápachu vlhké zatuchliny a vína.

Taková Praha ale nenávratně mizí, hlavně v důsledku expanze západní macdonaldovské kultury a turistů, které se my nechutně podbízíme. Technokratické myšlení a slepá důvěra v Západ způsobily už dvě vraždy osobité Prahy. První proběhla zhruba před sto lety, kdy z důvodů prý hygienických a estetických bylo zcela zbouráno židovské ghetto a asanováno Staré Město, navzdory mnoha protestům prozíravých Pražanů, Arbesa, Mrštíka a jiných. Tehdy zmizela Praha kabaretů a šantánů a vyrostly bulváry typu Pařížské. Druhá vražda probíhá právě nyní. Domy pomalu dostávají nové zářné barvy, aby vypadaly *pěkně*, jako to maj v Německu. Ulice začínají působit až nemocničně-kulisovitým dojmem. Mnohý možná podlehl kráse nově natřeného Staromáku; no vida, tak to přeci u nás může vypadat pěkné. Jenže Praha je Praha, jak praví píseň.

V centru rostou pizzerie pouťového vzhledu. Sterilně natřené domy na Malé Straně už neevokují ničí fantazii. Vetešník Čapek, evropská rarita, jeden z posledních ostrůvků oné Prahy magické, dostává výpověď od nového majitele domu a v Týnské uličce bude v lepším případě exkluzivní starožitnictví, v horším obchod s hifi technikou. Cena piva roste den ode dne, levné „čtyřky“ ustupují exkluzivním vinárnám a restauracím, kde rádoby vkusné svíčky na stolech jen dokreslují hřbitovní atmosféru místa s trojjazyčným nápisem nad barem (dříve výčepem) PIVO POUZE K JÍDLU. Dvory staropražských domů uklidí cizí firmy za příslib podnájmů.

Zachraňme Prahu magickou. I turisté ocení víc její vlastní podobu než podbízivou grimasu, kterou dobře znají z domova.

(312 slov)

